5482

గ్రంథాలయసర్వస్వము

ప్రతిమాసమునను సచిత్రముగ వెలువడును

సంపు. ౯] బెజవాడ [సంచిక ౧

నవంబరు ౧౯౩౫

సంపాదకుడు: అయ్యంకి వేంకటరమణయ్య

ఊటుకూరి వెంకటసుబ్బరాయ శ్రేష్ఠిగారి

స్మారకసంచిక

వాయువు ఎల్లవారికి ఎట్లు స్వాధీనమై యున్నదో
జ్ఞానముకూడ అట్లు స్వాధీనము కావలయును
ఉదకము ఎల్లవారికి ఎట్లు సేవ్యమై యున్నదో
జ్ఞానముకూడ అట్లు సేవ్యము కావలయును
సూర్యచంద్రమండలముల తేజస్సు ఎల్లవారికి
ఎట్లు సౌఖ్యప్రదముగా నున్నదో అట్లే
జ్ఞానముకూడ సౌఖ్యప్రదము కావలయును

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము

వార్షికమూల్యము: సభ్యులకు రు ౩

ఇతరులకు రు ౫ విడిసంచిక పావలా

బెజవాడ సరస్వతీ బుక్ డిపోవారి స్వంత ప్రచురణములు

ఆంధ్రదేశమున ప్రదర్శింపబడు నాటకములు.

	రు.	అ.
సతీ సక్కూబాయి సో॥ రా॥	0	12
శ్రీకృష్ణతులాభారము ము॥ సు॥	1	0
సత్యహరిశ్చంద్రీయము బ॥ ల॥	1	0
బుద్ధిమతీవిలాసము డిటో	1	0
రంగూన్‌రౌడీ సో॥ రా॥	1	0
ధరణికోట డిటో	1	4
సతీ అనసూయ డిటో	1	0
గంగావతరణము డిటో	1	0
మహాభక్త విజయము డిటో	1	0
ద్రౌపదీవస్త్రాపహరణము ము॥ అ॥	1	0
సావిత్రి శ్రీ॥ స॥	1	0
చింతామణి కా॥ నా॥	1	0
మధుసేవ డిటో	1	0
పత్నిప్రతాప్ అను అనసూయ సో॥అ॥	1	0
రాధాకృష్ణ పా॥ ల॥	0	12
పాదుకాపట్టాభిషేకము పా॥ ల॥	1	4
జయంతీజయపాలము ఆ॥ స॥	0	12
కృష్ణలీల బళ్లారి కె॥ సు॥	1	4
రామదాసు డి॥ గో॥	1	0
రసపుత్రవిజయం ఇ॥ యు॥	1	0
రాణాప్రతాప్‌సింగు డిటో	1	0
చంద్రగుప్త నం॥ శి॥	1	0
దుర్గాదాసు జం॥ శి॥	1	4
రాణాప్రతాపసింహ డిటో	1	0
రాధాకృష్ణ సాంగ్సు చం॥ శే॥	0	12
తులాభారంసాంగ్సు డిటో	0	12
చండిక నాటకం ము॥ వే॥	1	0

ఆదిభట్ల నారాయణదాసుగారి హరికథలు.

	రు.	అ.
జానకీ శపథము	1	0
రుక్మిణీకళ్యాణము	0	12
మార్కండేయ చరిత్రము	0	12
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము	0	12
అంబరీష చరిత్రము	0	8
ప్రహ్లాద చరిత్రము	0	8
గజేంద్రమోక్షము	0	8
భీష్మచరిత్రము	0	8
పైన ఉదాహరించిన 8 పుస్తకములు కలిసిన క్యాలికో బైండు	5	8

బి. బాలాజీదాసుగారిహరికథలు.

	రు.	అ.
గయోపాఖ్యానము	0	8
జయప్రదాదేవిచరిత్ర	0	8
నలచరిత్రము	0	8
రుక్మాంగదచరిత్రము	0	8
కుశలవవిజయము	0	8
శశిరేఖాపరిణయము	0	8
సంగ్రహరామాయణము	1	0
దయాకరవిజయము	0	8
త్రైశంకువిజయము	0	8
సీతాకళ్యాణము	0	8
ద్రౌపదీమానసంరక్షణము	0	6
కుచేలోపాఖ్యానము	0	6
పురందరదాసు చరిత్ర	0	6
హరికథేతిహాసమంజరి పా 1	0	6
డిటో రెండవభాగము	0	6

☞ మావద్ద అనేకరకములు గలవు. కోరినవారికి సూచీపత్రిక కేట్లాగు ఉచితముగా పంపబడును.

వలయువారు:—కురుకూరి సుబ్బారావు, ప్రొప్రయిటరు, సరస్వతీ బుక్ డిపో, బెజవాడ.

పరబ్రహ్మాత్మికాం దేవీం భుక్తిముక్తి ఫలప్రదాం,
ప్రణమ్య నౌమి తామేవ జ్ఞానశక్తిం సరస్వతీమ్.

౯-వ సంపుటము.

గ్రంథాలయసర్వస్వము.

౮-వ సంచిక.

నవంబరు 1935

పిలుపు

[గీతిక]

కవికొండల వేంకటరావు

ఇచ్ఛ గలుగకుండఁజేసి
స్వేచ్ఛ గొలుపు మెడఁద దేవ!
ఎట్టి పేరు వలదు నాకు
గట్టిగొంతు కెత్తి పిలువు:
ప్రాపుగాకు రూప మిచ్చి
రా! ఐక్యత నమృతముగ

నిన్నుఁ బూజ సేతు నోయి
నిన్నుఁ బూజ వ్రాతునోయి
పలుకవేమి? పాడవేమి?
ప్రకటనమ్ము సేయవేమి?
పలుకమందు నన్ను నీవు
పాడమందు నన్ను నీవు:
బహిరంగము సేతు నన్ను
వలదు వలదు వలదు దేవ!
నిన్ను పూజ మూతు నోయి
నిన్ను పూజ దాతు నోయి
పలుకు మోయి! పాడు మోయి!
ప్రకటనమ్ము సేయు మోయి!

అంతరిక్ష మందలేను
అచటిరిక్క అక్షి మూయు;
కాలగర్భఖనన మేమొ
కడుపు తఱుగుఁ గటికమిత్తి;
కళ్ల నీళ్లు గార్చునపుడు
తెల్లవాఱనట్లు దోఁచు;
పగటివేళ భానుఁడున్న
అంధకారబంధురమ్ము;
వీణవాణి వ్రేళ్లు మీటి
గానమీను గడియలందు
మానమన్న మనసు గలఁగు
జ్ఞానశాంతిశబ్ద మేల?

యువ

పొన్నాడ కృష్ణమూర్తి

తెరలి గుబురొత్తుచున్న తియ్యమామిడి గున్న యమరిన గ్రంథాలయమ్ము గాగ
గాలిచే నూఁగిసి చక్కఁగఁజేరి వీచుచుఁ బరగు శాఖలు బీరువాలుగాఁగ
చెలువొందు కళలిందుచిగురాకుజొంపముల్ సమకూర్పఁబడు గ్రంథసమితి గాఁగ
అతిమనోహరలీల ననువొంది విడివడి రాలుపత్రములు పత్రములుగాఁగ
యువ మనోహరకలనినదోక్తిఁ గంఠమెత్తి 'కో' యని కూయుచు నెలమి సొంపు
యువపికమ్ములు పాఠకప్రవరులుగ ధరాస్థలిని మించె నన కారురక్తి మీరు

భాషోద్ధారక
ఊటుకూరి వేంకట సుబ్బరాయశ్రేష్ఠి

ధనమా యున్నది, దానమా కలదు, విద్యా మంచిమార్గంబులన్
బనిసాగించెను, నిండ తెండలో మహోపన్యాసముల్ జేసి వే
డ్కనతుల్ సల్పఁగ వేటపాలెపుమహాగ్రంథాలయం బెన్న మే
దిని సారస్వత శ్రీనికేతనము సందేహంబు లే దేమియున్

—జనాబ్ ఉమర్ ఆలీషాకవి

మహాపురుషుడు

సంఘసంస్కర్తయై, దేశాభిమానియై, భాషాపోషకుడై, ధనవంతుడై, దాతయై, ఉత్సాహవంతుడై, కార్యశూరుడునునై శ్రేష్ఠిగారు యావదాంధ్రదేశమున తమ కీర్తిలతను ప్రాకునట్లు జేసిరి. అసాధారణమైన వదాన్యత, నిరంతర కార్యదీక్ష, దీనజనసంరక్షణదక్షత, ఆసక్తి, జనసామాన్యపు టవిద్యా నిర్మూలనాసక్తి; అందుసను మన దేశమున వెనుకబడియున్న స్త్రీ సంఘోద్ధరణప్రయత్నపరత; ఇట్టి యనేక సుగుణసంపద లుండుటచే సుబ్బరాయశ్రేష్ఠి మనకు చిరస్మరణీయు డగుచున్నాడు. ఇట్టి మహాపురుషుని చరిత్ర క్లుప్తముగనైనను మనము తెలిసికొందము.

బాల్యము

శ్రేష్ఠిగారు ౧౮౯౭ వ సంవత్సరమున నవంబరు 20 వ తేదీన జన్మించిరి. పినతండ్రియగు తాతయ్యశెట్టిగారిచే బాల్యమునందే దత్తత గైకొనబడిరి. విద్యార్థి దశయందు వేటపాలెము బాపట్లలయందు కొంత గడపి పిమ్మట కాకినాడయందలి పీఠికాపుర రాజావారి కళాశాలయందు ఉన్నత విద్యను బడసిరి. తదుపరి 1913 వ సంవత్సరమున స్వగృహముచేరి కనుపర్తివాస్తవ్యులగు సుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారి పుత్రికారత్నమగు కమలాంబ గారిని బరిణయంబాడిరి.

వీరికి బాల్యమునుండియు విద్యాప్రచారక సంస్థలనిన ప్రీతి మెండు కావున 1918 వ సంవత్సరముననే కొందఱు యువకుల బ్రోత్సహించి

గ్రంథాలయ సేవక

ఊటుకూరి వెంకటసుబ్బరాయశాస్త్రి

వేటపాలెమునందు 'హిందూయువజనసంఘ' మను పేర నొక గ్రంథాలయమును స్థాపించిరి. అయ్యదియే వారికార్యసాఫల్యమునకు ప్రీతి పదిక మైనది. నాటినుండియే వారు కార్యదీక్ష వహించి గ్రంథాలయోద్యమాభిమానులై యెన్ని యడ్డంకులు వచ్చినను యావజ్జీవము తద్వ్యాప్తికై ధారవోసిరి. మహాత్ములు తలపెట్టిన కార్యమున కెన్ని విఘ్నములు వచ్చినను దుదివఱకు నెర వేర్తురుగదా!

సారస్వత నికేతనము

1918 వ సంవత్సరమున స్థాపించిన 'హిందూ యువజన సంఘము' నకు వీరు రెండు సంవత్స రములు కోశాధిపతిగను, కార్యదర్శిగను మఱి మూఁడు సంవత్సరములు అధికారము వహించి దాని యభివృద్ధి కెంతయు గృషి సల్పి తన్నిర్వహ ణమునకు రు 500-0-0 లను తమ స్వంత ద్రవ్య మును వినియోగపఱచిరి. కాని తోడి మిత్రుల సహకారము తక్కువ యగుటంజేసి యీసంస్థ పనిచేయక నిలిచిపోవు నట్లుండగా అప్పటి పరి పాలకవర్గమువారి యనుమతి బడసి సంస్థకు సంబం ధించిన యావదాస్తిని బాధ్యతలతో 1924 వ సంవత్సరమున వశపఱచుకొని దానికి "సారస్వత నికేతన" మని నూతననామకరణముం జేసి, అప్పటి నుండియు, నాసంస్థకు పరిపాలకధర్మకర్తగ నుండి వ్యవహరించుచు దానిని మండలమున కంతకును మిన్నయైన గ్రంథాలయముగ జేసి శాశ్వతవిఖ్యా తిని బడసిరి.

గ్రంథాలయమే కన్నబిడ్డ

వీరికి సంతానము లేకుండుటచే వీరు స్థాపించిన సారస్వతనికేతనమునే వీరి యభిమానపుత్రికగ నెంచుచు దీనియభివృద్ధియే తమజీవితపరమావధిగ భావించుచుండెడివారు. ఈసంస్థకు వీరి యావజ్జీవి తము వినియోగించుటయేకాక రు 4500-0-0 ల ఖరీదు గల 'సుబ్రహ్మణ్యమహల్' అనుభవనమును దాన మొసర్చిరి.

దీని నిర్వహణమునకు కొంత మూలధనము నేర్పరచి అందు తమ స్వంతమున రు 3116 ల నొసంగి వారి వదాన్యతను వెల్లడించుకొనిరి. నికేతన నిర్వహణమునకు ప్రతిసంవత్సరమునను లోటువచ్చుచు వచ్చిన రు 4160 లను గూడ తామే భరించిరి ఈ పై జెప్పిన సహాయమే గాక ఈ నికేతన గ్రంథాలయమునకు కొన్ని వందల గ్రంథములను వస్తుసామగ్రిలనుగూడ దాన మొసర్చిరి.

గ్రంథాలయోద్యమసేవ

వీరు ఆంధ్ర దేశ గ్రంథాలయసంఘమున కుపా ధ్యక్షులుగను, కొంతకాలము గుంటూరుమండల గ్రంథాలయసంఘమున కధ్యక్షులుగను నుండి తమ యావచ్ఛక్తిని గ్రంథాలయోద్యమవ్యాప్తి కై వినియోగించి ప్రజానుమోదమును బడసిరి.

కృష్ణామండల గ్రంథాలయసభను ప్రారం భింపజేయుచును, సత్తెనపల్లి తాలూకా గ్రంథా లయసభకు అధ్యక్షత వహించియును గంభీరోప న్యాసముల నొసంగిరి. మఱియు నిలిచిన చోటి కెల్ల బోవుచు జిల్లాగ్రంథాలయోద్యమవ్యాప్తికి నిరంతరము పాటుబడుచుండిరి.

సారస్వతసేవ

గ్రంథాలయోద్యమమునందే గాక వీరిపేరు ఇతరోద్యమములలోను ఖ్యాతి జెందినది. వీరు చాలకాలము ఆంధ్రభారతీతీర్థ కార్యదర్శులుగ నుండి భాషాసేవ జేయుటకై తమ యమూల్య జీవితమును వినియోగించిరి. శ్రేష్ఠిగారు భాషా సేవ చేయుట కేవలము వాఙ్మయాభిరతచేత నేగాక

రాజులవలె కృతుల నంకితము బొందుటయు పండితులను సదా సత్కరించుటయు జూడ వీరికి గల మాతృభాషా గౌరవము గూడ వ్యక్తము గాగలదు. 'ధన్వంతరీ వైద్యలహరి' యను గ్రంథమును కృతి నంది వీరు మరింత ఖ్యాతిజెందిరనుటలో నేమియు సందేహము లేదు. వీరికి మాతృభాషాగౌరవమును, గ్రంథాలయోద్యమాభిమానమునే గాక పరిపాలనాదక్షతయు కలదు.

పంచాయితీ అధ్యక్షులు

వీరు 1928 వ సంవత్సరమున వేటపాలెము నందలి పంచాయితీబోర్డున కధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడి మూడుసంవత్సరముల పైకాల మద్దాని వ్యవహారములను కడుంగడు సమర్థతతో నిర్వహించి సంఘాభ్యుదయమునకును గ్రామోద్ధరణకు నత్యంతము పాటుబడిరి.

శ్రేష్ఠిగారు వేటపాలెపు వైశ్యసంఘమున కధ్యక్షులుగ నుండి కన్యకాపరమేశ్వరీ ఆలయ నిర్మాణము పూర్తి చేయించి సంఘాభ్యున్నతికై మిక్కిలి పాటుబడిరి.

మాతృదేశాభిమానము

వీరిమాతృదేశాభిమానమునకు నిదర్శనము వీరికి కాంగ్రెసన్న మెండు ప్రీతి. చాలకాలము మండలరాష్ట్రసంఘములయందు సభ్యులుగనుండి దేశసేవ యొనర్చి ధన్యులైరి. 1920వ సంవత్సరము నుండియు వీరు ఖద్దరువస్త్రధారణావ్రతమును బూని నిరంతరము తమ దేశాభిమానము వ్యక్తపఱచిరి.

విద్యాదానము

నిరంతరము విద్యాదానము జేయుటే వీరిజీవిత పరమావధియన నతిశయోక్తి యేమియు లేదు. బీదవిద్యార్థులను వీరు తండ్రివలె సాకిరి. వీరి సహాయప్రోత్సాహములను బడసిన ఇలిందర్ రంగ నాయకులను విద్యార్థి మొన్న మొన్న నే యం. ఏ. పరీక్షయందు ప్రథమతరగతియందు ప్రథములుగ నుత్తీర్ణులైనందులకు వారిని గౌరవించుటకు సభను గూడ జరిపించిరి.

"..........శ్రేష్ఠిగారు కార్యోత్సాహమును సంకల్పదీక్షయు, మాతృభాషారాధనదృష్టియు గల యువకుడు........................"

అని వీరినిగూర్చి రాయప్రోలు సుబ్బారావుగా రభిప్రాయ మిచ్చియున్నారు. శ్రేష్ఠిగారు స్థాపించిన "సారస్వతనికేతనము"ను గూర్చి చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారు: "వేటపాలెమునకు చుట్టుప్రక్కల నున్నగ్రామములకు నిది నిజముగా నొక కల్పవృక్ష మని చెప్పవచ్చును." అని చెప్పిరి. శ్రేష్ఠిగారి కార్యదీక్షాఫలమగు నికేతనోపయోగమును పురుష పుంగవులే గాక స్త్రీ రత్నములు గూడ కడుంగడు శ్లాఘించిరి. గ్రంథాలయమును గూర్చి శ్రీమతి కొండ పార్వతీదేవిగారు "......దీనివలన స్త్రీలుకూడ మిక్కిలిలాభమును బొందుచున్నారు......" అనియు; శ్రీమతి పులపర్తి కమలావతీదేవి కవయిత్రిగారు "..........ఇయ్యది సకలకళాసంశోభితమగు విద్యాపీఠమై యొప్పుచున్నది......." అనియు తమ యమూల్యాభిప్రాయముల నిచ్చియున్నారు.

శ్రేష్ఠిగారు వీని యన్నింటికిదోడు సంఘ సంస్కరణాభిలాషి. బాలవితంతూద్వాహములను ప్రోత్సహించుచు కడుంగడు సంఘసంస్కారమును గావించి ధన్యులైరి.

వీరు కొంతకాలముక్రిందనే మరణ శాసన మొకటి వ్రాసిరి. అందులో శ్రీ సారస్వత నికేతనమునకు మరికొంత భూవసతి నేర్పరచుచు

నికేతన భవనాభివృద్ధికిని, నికేతన పరిపాలన కునుగూడ జక్కని యేర్పాటుల గావించిరి.

ఈ విధముగ నిరాడంబరుడై, భాషాపోషకుడై, దేశసేవా పరతంత్రుడై, సంఘసంస్కార ప్రియుడై, సదా ఉన్నతాశయ ప్రేరితుడై యావజ్జీవము విజ్ఞానవ్యాప్తికే ధారవోసి, శక్తి, ధనము, సర్వస్వము గ్రంథాలయోద్యమమున కర్పించి యత్యంత ఆదర్శప్రాయముగ పని చేసిన ఇట్టి పరమపూతచరిత్రుడు - శ్రేష్ఠివర్యుడు మనల నందరను దుఃఖసాగరమున ముంచి యల్ప ప్రాయమునందే 1935 సంవత్సరము మే 6-వ తారీఖున ఉదయము దైవసాన్నిధ్యము సందుట కెంతయు విచారింపవలసియున్నది. భగవంతుడు వీరి యాత్మకు శాంతి చేకూర్చుగాత.

విల్లునామా

శ్రీ శ్రేష్ఠిగారు తాము చనిపోవుటకు పూర్వము వ్రాసిన విల్లునుండి ఈ క్రింది భాగములను ప్రచురించుచున్నాము:

ఆన 1935 వ సంవత్సరము మార్చినెల 30 ముప్పదియవ తారీఖున గుంటూరుడిస్ట్రిక్టు చీరాల సబ్ డిస్ట్రిక్టు వేటపాలెము గ్రామకాపురస్థుడు, వైశ్యులు, భూస్థితివర్తకులైన వూటుకూరు తాతయ్యశ్రేష్టిగారు దత్తుకుమారుడు వూ. వెం. శ్రేష్ఠి వ్రాయించిన విల్లు.

నాకు యిప్పటికి షుమారు 41 సంవత్సరముల వయస్సు గలదు. నాకు పుత్రపుత్రికాసంతానము లేదు. నాకు షుమారు 31 సంవత్సరముల వయస్సు గల వూటుకూరు కమలాంబ యను పేరు గల భార్యమాత్రము గలదు. నాకు ఇప్పటికి షుమారు 15 దినములనుండియు గుండెవ్యాధి కనుపించుచున్నందున యీవ్యాధి నమ్మదగినది కాదను అధైర్యము తోచి నాతదనంతరము నా యీవదాస్తియు యీక్రిందివిధముగా వినియోగ పడునట్లు యేర్పాటు చేసినాను.

1918 వ సంవత్సరములో స్థాపింపబడి తదాది యీరోజువరకు పెంపు చేయబడి నాచే పరిపాలింపబడుచున్న వేటపాలెములోని శ్రీసారస్వతనికేతనమను సంస్థకు నేను పెట్టినపెట్టుబడిబాపతు నాకు రావలసియుండు బాకీ మొత్తమును నాభార్య రద్దుపరచి వసూలుచేయగూడదు. యీసారస్వత నికేతనముతాలూకు నావద్ద వడ్డీకిగాను ఉన్న మూలధనము నేను చెల్లించవలసియుండి అందులకుగాను కొంత మొత్తమునకు నాతాలూకు ఓరియంటలు గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్ లోని నె248609రు గల రు 3000/- ల పాలసీని నిన్నటిదినమే శ్రీసారస్వతనికేతనము పేరటికి **assign** చేసియున్నాను. యీపాలసీమీద వసూలగు మొత్తము పోను నిల్వబాకీ మొత్తమునకు నాతాలూకు పాతరెడ్డిపాలెము గ్రామములోని 1927 నెంబరు పట్టాదాఖలా రు 30-14-0 లు శిస్తుగల డి. నె. 746/4, 745/5, 743/4, 746/12 లు గల ఎ 3-40లు మూడుయకరముల నలుబదిసెంట్లు శేరీమాగాణి భూమిని రు 3000/- మూడువేల రూపాయీలకు సారస్వతనికేతనముపేర విక్రయదస్తావేజు వ్రాయించి నాభార్య రిజస్టరు చేయించి యివ్వవలయును. యీపై రెండు మొత్తములు చెల్లులు పోగా యింకను యివ్వవలసియుండు మొత్తమును నాEstateలోనుండినాభార్యచెల్లించవలయును. నాసగైరాల పేరుతో నె 22 పట్టాగల గొనసపూడిగ్రామములోని నాతాలూకు య3-0 మూడుయకరముల శేరీమాగాణి మెరకభూములను నేను సంతోషపూర్వకముగా సారస్వతనికేతనమునకు దానము చేయుచున్నాను. యీ దాన

మునకు వలయు పత్రిమును నాభార్య వ్రాయించి రిజిష్టరు చేయించి యున్నవలయును.

ఈ సారస్వతనికేతన మందిరమగు సుబ్రాయ మహల్ అను భవనమును పక్కాకట్టడముగా చేయవలయునను తలంపుతో తూర్పు పడమర గోడలు కట్టించియున్నాను. మిగతా గోడల కట్టుబడి, రూఫింగు, జాబాపనులను నా ఎస్టేటునుండి నాభార్య పూర్తి చేయించవలయును. ఈ సారస్వతనికేతనమునకు నా భార్య నావలెనే ఆదరాభిమానములు చూపుచూ సహాయము చేయుచుండవలయును. ఈ సారస్వత నికేతనము పరిపాలనను నా జనకసోదరుని కుమారుడగు వుటుకూరు జయరామదాసు నాస్థానే ధర్మకర్తగా యుండి సక్రమముగా నిర్వహించుచుండవలయును.

ఇప్పటికి చాలా సంవత్సరముల నుండియు మాయింట్లోనే యుంటూ మాకు చాలాసహాయభూతురాలుగా యుంటూయున్న నావదినెగారగు బొమ్మిశెట్టి సుబ్బారావుగారిభార్య మహాలక్ష్మమ్మగారు తన జీవితపర్యంతమును నా తాలూకు పెదగంజాం గ్రామములోని నె 84 రు పట్టా దాఖలా య 1-78 ఒక యకరం డెబ్బది యెనిమిది సెంట్లు శేరి మాగాణిభూమిని స్వాధీనపరచుకొని అందలిఫలసాయమునుమాత్రము అనుభవించవలయును. ఆమె తదనంతరము యీ భూమిని సారస్వత నికేతనమువారు స్వాధీనపరుచుకొని సంపూర్ణహక్కులను కలిగియుండవలయును.

నాకు పబ్లికువర్క్సు డిపార్టుమెంటులోనున్నూ లోకలుఫండు డిపార్టుమెంటులోనున్నూ నేను చేయుచున్న కంట్రాక్టుపనుల తాలూకున్నూ, డిపాజిట్ల తాలూకున్నూ రావలసిన మొత్తములను నాభార్యయే వసూలుపరచుకొని తన యిష్టప్రకారము అనుభవించవలయును. నాకు లోకుల వల్ల రావలసిన డిక్రీలు, దస్తావేజుల బాపతున్నూ నా లెఖ్ఖ పుస్తకముల బాపతున్నూ బాకీలను నా భార్యయే సంపూర్ణహక్కులు గలిగి వసూలు పరచుకొనవలయును. నేను హిందూ మ్యూచుయల్ లైఫ్ అస్యూరెన్సు లిమిటెడ్ నె 2393రు పాలసీలో రు2000/ లకు జీవితమును భీమాచేసియుండి ఆ పాలసీలో నా భార్యను నామినీగా యిదివరకే వ్రాసియున్నాను. ఈ మొత్తమును నా భార్యయే వసూలుపరచుకొని అనుభవించవలయును. నాకు ఓరియంటలు గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్లో నె 191946 రున రు 3000/—లున్నూ భారత యిన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్లో నె 69821 న రు 1000/—లకు పాలసీలు గలవు. ఈ రెండు పాలసీలున్నూ నిన్నటిదినమే నా భార్యపేర assign చేసియున్నాను. ఈ రెండుపాలసీల మొత్తమున్నూ నా భార్యయే వసూలుపరచుకొని అనుభవించవలయును. నా లెఖ్ఖ పుస్తకముల దాఖలా నేను లోకులకు యివ్వవలసియుండు బాకీలను నా Estate నుండి నా భార్య తీర్చవలయును.

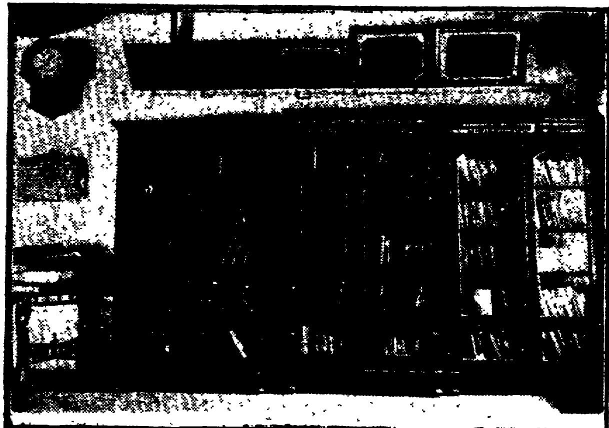
నాకు స్వర్ణ, కొడవలివారిపాలెం, సంతరావూరు, గోనసపూడి, యింకొల్లు, కనుపర్తి, వేటపాలెం, పుల్లరిపాలెం, నాయునిపల్లి గ్రామములలో యిండ్లు, స్థలములు, కొట్లు, దొడ్లు, మాగాణిమెరక భూములు, చవుకుతోటలు, వుప్పువాములు వగైరా స్థిరాస్తిగలదు. యీస్థిరాస్తికిని, నాతాలూకు యితర స్థిరచరాస్తులకున్నూ నాభార్యయే హక్కు గలిగి స్వాధీనపర్చుకొని తనయిష్టప్రకారం దానాదమన విక్రయాది సంపూర్ణహక్కులతోను అనుభవించవలయును. నాభార్యజీవితా

సారస్వతనికేతనభవనము, వేటపాలెము.

సుబ్రాయమహాల్.

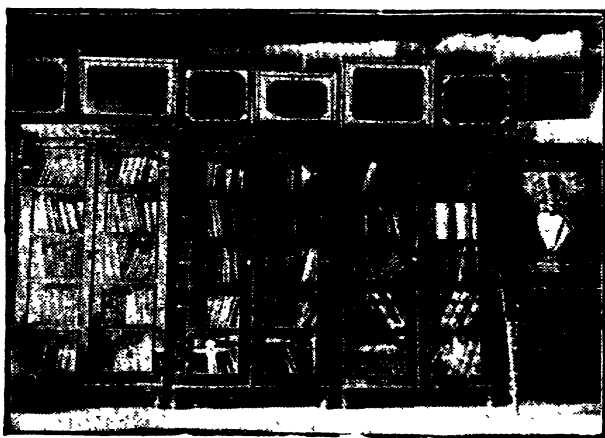
సారస్వతనికేతనము, వేటపాలెము.

గ్రంథాలయాంతర్భాగము.

పఠనమందిరము.

గ్రంథాలయాంతర్భాగము.

భజనమందిరము.

నంతరము నిల్వయుండు యావత్తు స్థిరచరాస్తులున్ను సారస్వతనికేతనమునకు చెందవలయును. యీవిల్లు నేను మంచివ్యక్తిలో నుండి, దృఢ మనస్సుతో వ్రాయించితిని. యేకారణముచేత నయినను యీవిల్లును మార్చవలసి వచ్చినను రద్దుపరచవలసివచ్చినను అట్లు చేయుటకు నాకు అధికారము గలదు. యిది నాసమ్మతిని వ్రాయించిన విల్లు.

సారస్వత నికేతనము, వేటపాలెము.

పూర్వచరిత్ర:—

1918 సంవత్సరము అక్టోబరు 15 వ తేదీన ఈ గ్రామములోని కొందరు యువకులయొక్క తోడ్పాటుతో "హిందూయువజనసంఘ" మను పేర కీ. శే. ఊ. వేం. శ్రేష్ఠి.గారు దీనిని స్థాపించిరి. దీనికి అప్పటిలో స్వంతభవనము లేకుంట చేనొక చిన్నయింటిని బాడుగకు గైకొని దానిలో నుంచి సభ్యులవలన వసూలగుస్వల్ప చందాలచేతను వివాహాది శుభకార్యములందు వసూలగు స్వల్పవిరాళములవల్లను దీనిని పోషించుచు దీనియొక్క ప్రయోజనము కొలది మంది సభ్యులకు మాత్రమే కలిగింపబడు చుండెను.

అయిదు సంవత్సరములు నిండియు నిండక పూర్వమే సభ్యులసంఖ్య తగ్గుటయు, చందాలు వసూలు కాకుంటయు తటస్థించి సంఘవ్యవహారములు చక్కగా కొనసాగుటకు వలను పడక అనేక అంతరాయములు కలుగుచు తుదకు సంఘమును మూసివేయవలసినంత దుర్గతి పట్టుటచే శ్రీ శ్రేష్ఠిగారు ది 12-8-1923 న సంఘ సభ్యులను సమావేశపరచి దీనికి సుస్థిరమగు పునాదు లేర్పరచుటకై ఆలోచించి దీని నుంచుటకు తమయొక్క స్వగృహమగు "సుబ్రాయ మహాల్" ను శాశ్వతముగ నొసంగ వాగ్దత్త మొనర్చి యితర సభ్యులను మూలనిధికై విరాళము లొసంగుడని కోరగా ఆ సమావేశము నందే రు 1800/- లు విరాళములు కొందరు సభ్యులు వాగ్దత్త మొనర్చిరి

శ్రీ ఊ. వేం. శ్రేష్ఠిగారు తమ వాగ్దత్తము ననుసరించి "సుబ్రాయమహాల్" అను తమ స్వంతభవనమును దాన మొనర్చి దానిని ది 10-1-24 తేదీన శ్రీయుత జమునాలాల్ బజాజుమహాశయునిచే తెరిపించి సంఘము నద్దాని యందు ప్రవేశపెట్టిరి.

ఆ పిమ్మట శ్రీ శ్రేష్ఠిగా రెంత కృషి గావించినను నితర విరాళములు వాగ్దత్తమైనవి సహితము వసూలు కాకుంటచే తిరిగి 6-7-24 న సంఘసభ్యులను సమావేశపరచగా వారు సమావేశమునందు ఈ క్రిందరీతిగ తీర్మానించిరి. "సంఘమునకు శాశ్వతనిధి లేనందునను సభ్యులు చాల కాలమునుండి చందాలు చెల్లించుట మానివేసినందునను సంఘము పరిపాలనాభారమును భరింపజాలదని యేకాభిప్రాయులమై సంఘమును ప్రస్తుత అప్పులఆస్తులతో నెవరైనను స్వాధీనము చేసుకొని సంఘముయొక్క ఉద్దేశములకు భిన్నము లేకుండ పరిపాలనము చేయుట కిష్టపడినవారికి సర్వాధికారములతో సంఘముయొక్క యావదాస్తి పరివర్తనము చేయుట కంగీకరించడమైనది.

హిస్టారికల్ రిసర్చి సొసైటీ జర్నలు, భారతధర్మ, ఇన్‌స్యూరెన్సు రెవ్యూ, గోష్ఠి, ఇండియన్ రైల్వే మాగజైను, మైమాగజైను, అన్‌నజీర్.

ఇందు - సమదర్శిని, త్రిలిఙ్గ, భారతి, భారత వైశ్య, ప్రజామిత్ర, స్వతంత్ర, దివ్యజ్ఞానదీపిక, ఫెడరేటెడ్ ఇండియా, అన్‌నజీర్ అను పత్రికల నాయా పత్రికాధిపతు లుచితముగా దయచేయు చున్నారు గాన వారికి వందనములు.

ఆంధ్రపత్రిక, హిందూ, ఇండియన్ రైల్వే మాగజైను, మాడరన్ రెవ్యూ, తీర్పులపత్రిక, మైమాగజైను, ఆంధ్రభూమి, సరస్వతి అను పత్రికల నాయా పత్రికాధిపతులు తగ్గింపుచందాల కొసంగుచున్నారు.

సత్యవతి, వివేకవతి, బాలమిత్ర అను పత్రికలను చీరాల మిస్. ఇ. యం. జాన్సన్ దొర సానిగా రుచితముగ పంపుచున్నారు. చీరాల యు. యల్. సి. మిషను రెవరెండు యల్. ఏ. గాట్వాల్డు దొరగారు తాము తెప్పించుకొను చున్న ఆంగ్లమాసపత్రికలను పంపుచున్నారు.

పఠనాలయమున కనుదినము దాదా పేబది మంది ప్రేక్షకులు పత్రికాపఠనమున కరుదెంచు చుందురు.

వ్యాసరచన:—

గ్రంథాలయపాఠకులకు ప్రోత్సాహ మొసంగుటకు వ్యాసరచనపోటీని గతరెండుసంవత్సరములు పాఠకులకుమాత్రమే యేర్పాటొనర్చితిమి. కాని పాఠకు లీ ప్రోత్సాహప్రయోజనమునుపొంద గుతూహలము చూపకుండిరి. ఆ కారణమున ఈ వ్యాసరచననిధికై శాశ్వతవిరాళము నొసంగిన శ్రీయుత నారపరాజు రామమూర్తిపంతులుగారితో సంప్రతించి ఆకర్షణీయ మగు మరొక విధానమును నిర్ణయింప యత్నించు చున్నారు.

ఉపన్యాసములు:—

నికేతనయాజమాన్యమున దేవీనవరాత్రములం దుపన్యాసము లిప్పింపబడుచుండును.

పండుగలు, జయంతులు:—

శరన్నవరాత్రములందు శ్రీ సరస్వతీదేవి యారాధన, ఉగాదిరోజున పంచాంగ శ్రవణము, శ్రీరామజయంతి, శ్రీవినాయకజయంతి మున్నగు పండుగలు, జయంతులు వైభవముతో జరుప బడుచుండును. పురాణశ్రవణముగూడ గావింప బడుచుండును.

పోటీయాటలు:—

ప్రతిసంవత్సరము బాడ్మింటన్ ఆటయందు పోటీలు జరుపబడి, జయించినవారలకు రజత పాత్రలు బహుమతులుగ ఒసంగబడుచున్నవి.

పరిదర్శనము:—

గతవార్షికసభల కనుబంధముగ గ్రంథాలయ పరిదర్శనమును జరిపియున్నారు.

మత, వేదాంత, ధర్మ, విద్యా పరిబోధకమై యొప్పు శ్రీభగవద్గీతాపరిదర్శనము నేర్పాటు గావించిరి. ఈ ప్రదర్శనముల సాహాయ్యమువలన జనసామాన్యములో విద్య, జ్ఞాన, ధర్మ, బుద్ధు, లలవడుట కవకాశములు గలవు.

మండల కేంద్రగ్రంథాలయమై యొప్పుచు, భాషాసేవయు, మానవసేవయు, దేశసేవయు యథాశక్తియుతముగ గావించుచున్న యీ నికేతనమునకు పరమేశ్వరానుగ్రహమున స్వంత భవనము గలదు. పోటీయాటలకు నిధికలదు. భజనకాలక్షేపములకు నిధి యున్నది. వ్యాసరచ

నకు నిధి యున్నది. నిత్యపోషణకు నిధి కలదు. అత్యంతావశ్యకమగు గ్రంథసంపాదనకు, పత్రికా సంపాదనకు మాత్రము వలసినంత మూలనిధి లేకున్నది. ఇందులకు లక్ష్మీపుత్రులు, దానకర్ణులనందగిన తమరందఱి సంపూర్ణ సాహాయ్యానుభూతులను నికేతన మాకర్షించుచున్నది.

నె 7 రు అనుబంధము.

గ్రంథాలయపాఠకుల నివాసగ్రామములు.

బాపట్ల తాలూకా:

1 వేటపాలెము
2 నాయనిపల్లి
3 చీరాల
4 పేరాల
5 జాండ్రపేట
6 యీపూరిపాలెం
7 బాపట్ల
8 కారంచేడు
9 స్వర్ణ
10 ఉప్పుటూరు
11 పరుచూరు
12 యింకొల్లు
13 పావులూరు
14 సంతరావూరు
15 రంగప్పనాయుడుపాలెం
16 పందిళ్ళపల్లి
17 కడవకుదురు
18 మోటుపల్లి
19 చినగంజాం
20 బేతపూడి
21 యిడుపలపాడు
22 పూసపాడు

ఒంగోలు తాలూకా:

1 గంగవరం
2 తిమ్మసముద్రం
3 భీమవరం
4 ఉప్పుగుండూరు
5 ఉమ్మనరం
6 కనుపర్తి
7 ఒంగోలు
8 పంగులూరు
9 చందలూరు
10 చింతగుంపుల

గుంటూరుతాలూకా:

1 గుంటూరు

నరసరావుపేటతాలూకా:

1 బొబ్బేపల్లి

తెనాలితాలూకా:

1 చేబ్రోలు
2 పెదపాలెము
3 పాంచాలవరం

రేపల్లెతాలూకా:

1 రేపల్లె

నె 8 రూ అనుబంధము.

గ్రంథాలయ పాఠకుల వర్ణవివరములు:—

	పురుషులు.	స్త్రీలు.		పురుషులు.	స్త్రీలు.
బ్రాహ్మణులు	119	30	రెడ్డి	3	—
వైశ్యులు	83	15	ఆదిఆంధ్ర	1	—
దేవాంగులు	60	1	యితరహిందువులు	9	6
పద్మశాలీయులు	46	—	మహమ్మదీయులు	8	—
తెలగలు	25	7	క్రైస్తవులు	9	1
కమ్మ	17	2		—	—
విశ్వబ్రాహ్మణులు	5	3	మొత్తం	391	69
శైలమల్లు	6	4		—	—

ఆంధ్రగద్య వాఙ్మయ చరిత్రను వ్రాయుట కుత్సాహించు సవ్యులలో వీ రొకరు. ఇట్టివా రాంధ్ర వాఙ్మయమునకును (ఆంధ్ర) గ్రంథాలయోద్యమమునకును అత్యంతమైన సేవచేసి శ్రేయస్సు నాపాదింపగలరు. యావదాంధ్ర వ్యాసలేఖన పోటీలో ప్రథమబహుమతినందిన వీరి ప్రథమవ్యాసము "గాంధీమహాత్ముని ప్రవేశము - దానిఫలితములు". ఈపత్రికయందు ముద్రింపబడిన "గ్రంథాలయోద్యమము" పయి పోటీలో ప్రథమబహుమతినిబడసిన వీరిద్వితీయ వ్యాసము. వీరు ప్రస్తుతము ఆంధ్ర యూనివర్సిటీవారిచే ఏర్పాటుచేయబడిన గ్రంథాలయ శిక్షణ తరగతులలో తరిఫీయదుపొందుచున్నారు.

శర్మగా రాంధ్రవిశ్వకలా పరిషత్కళాశాల తెలుగుసంఘమునకు కార్యదర్శిగను అధ్యక్షులుగను ఉండి సంఘకార్యములను చక్కగా నిర్వర్తించి యుండిరి. బ్రిటిష్ డిబేటింగ్ టీమ్ (ఆంగ్లవక్తృత్వపుజట్టు) ఆంధ్రయూనివర్సిటీకి వచ్చినపుడు వీరు ఆంధ్రవిశ్వకలా పరిషత్కళాశాల విద్యార్థి బృందమున కధ్యక్షులుగ నుండిరి. వీరికి వక్తృత్వాదు లందునేగాక వేషధారణాదు లందును ప్రవేశము అభిమానము గలవు. వేషధారణమునకు ప్రతివత్సరము (ప్రయిజు) బహుమానములను యూనివర్సిటీ కాలేజీలో పొందియుండిరి. వీరి వక్తృత్వ వ్యాసరచనా నైపుణ్యాదులగూర్చి పండితులు, తెనుగు ఉపాధ్యాయవర్గము, వైసుఛాన్సలరు రాధాకృష్ణన్, ప్రిన్సిపాలు కోయాజీ, ప్రొఫెసరు వెంకటరంగయ్య ప్రభృతులు ప్రశంసావాక్యముల వ్రాసియుండిరి.

శర్మగారివంటి విద్యాధికులగు యువకులు గ్రామగంథాలయముల స్థాపించి వానియభివృద్ధికి తోడ్పడుట మన యుద్యమమునకు మిక్కిలి శ్రేయోదాయకము. వారీకార్యమును వదలక నిర్వహించిన ఆంధ్ర గ్రంథాలయోద్యమము చిరస్థాయియై ఇతోధిక సేవచేయగలదనియు గనుక ఆంధ్రయువకులందరీమహాకార్యమునకు ద్విగుణీకృతోత్సాహముతో పూనుదురనియు నాసమ్మిక.

ఆంధ్ర విశ్వకలా పరిషత్తువారు ఉపేంద్రశర్మగారివలె గ్రంథాలయ శిక్షణము గఱచినటువంటియు, ఆంధ్రము నభిమానవిషయముగ పఠించినటువంటియు విద్యార్థులనాదరించి, అబ్బూరి రామకృష్ణారావు F. L. A. గారివంటి తెలుగు పండితులను ప్రోత్సాహపఱచియు ఆంధ్రగ్రంథముల కొకనూతన వర్గీకరణ పద్ధతిని (classification scheme) నిర్మాణము చేయించియు మార్గదర్శకు లగుదురుగాక

గ్రంథాలయములు.

యన్. జి. శాస్త్రి

ఆ. వె. ఆలయములలోన నవని గ్రంథాలయం
బురుఫలప్రదంబు; పరమతస్థు
లెందరైన దీని పొందఁగా వీలగు,
నంటుదోస మిచట నరయరాదు.

తే. గీ. ఆకసమునునుండి కటిక చీకటినిన
శింపఁగాఁజేయు పూర్ణశశివలె, నాల
యాల రాజిలు గ్రంథాలయాలు, పామ
రాళి యజ్ఞానమును బాఱఁద్రోలు కతన,

తాడేపల్లిగూడెము తాలూకా,

ద్వితీయ గ్రంథాలయ మహాసభ

పెంటపాడు 6-7-35 వ తేది

శ్రీ తాడేపల్లిగూడెము తాలూకా ద్వితీయ గ్రంథాలయమహాసభ 6-7-35 వ తేదిని, మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు, పెంటపాడు, శ్రీ శ్రీనివాస గ్రంథాలయ భవనములో, సుప్రసిద్ధ దేశభక్తులును, ఆంధ్రనాయకులును నగు శ్రీ అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారి యధ్యక్షతక్రింద అఖండ జయప్రదముగ జరిగెను. తాలూకా లోని అన్ని గ్రంథాలయములనుండియు ప్రతి నిధు లరుదెంచిరి. శ్రీమతులు దామోజిపురపు లక్ష్మీనరసమ్మ, తేతలి సావిత్రమ్మగార్లును, ఇంకను మరికొందరు సోదరీమణులును సభకరు దెంచిరి. బాలికలు తమ కోమల కంఠములతో దైవప్రార్థన గావించిరి. పిమ్మట ఆహ్వానసంఘా ధ్యక్షులగు వి. వి. నరసింహాచార్యులుగారు ప్రతి నిధులకును, అధ్యక్షులకును స్వాగత మొసగుచు నుపన్యసించిరి. పిమ్మట శ్రీయుత వితాల వీర భద్రరావుగారు లేచి, సభా ప్రారంభోపన్యాసకు లగు, శ్రీయుత తల్లాప్రగడ ప్రకాశరాయుడు గారిని సభవారి కెరుకపరచి సభాప్రారం భోత్సవమును జరుపవలసినదిగా కోరిరి. అంతట శ్రీ ప్రకాశరాయుడుగారు లేచి, మానవుడు, మానవసేవ, ప్రేమ మున్నగు విషయములను గురించియు, గ్రంథాలయములు, వాని ప్రచా రము, ప్రజలయెడ చేయవలసిన సేవ మున్నగు విషయములను సాకల్యముగ నుపన్యసించిరి.

పిమ్మట సభాధ్యక్షులగు శ్రీయుత అయ్య దేవర కాళేశ్వరరావు పంతులుగారు మానవుడు, మానవుని పరమావధి, మానవజన్మయొక్క ఉప యోగము, అక్షరజ్ఞానప్రచారము, విద్య మొద లగు విషయములనుగూర్చి యుపన్యసించిరి. గ్రంథాలయములు-వాని వ్యాప్తిని శ్రీపంతులుగా రుపన్యసించుచున్నపుడు, సభ్యులు తరుచుగ బ్రహ్మాండమగు కరతాళధ్వనులుచేయుచు తమ యానందమును వెలిబుచ్చిరి.

కార్యదర్శినివేదిక:—పిమ్మట తాలూకా గ్రంథాలయసంఘ కార్యదర్శియగు శ్రీయుత, దద్దనాల లక్ష్మీసత్యనారాయణయ్యగారు లేచి, సంఘమువా రింతవరకును చేసిన కృషిని, కార్య క్రమమును, ప్రచారమును, జమాఖర్చులను, సభ్యులసహాకారమును, మహనీయులవిరాళము లను, ఇకముందు సంఘమువారు చేయుచున్న కార్యక్రమమును గురించియు, తమ నివేదికను సభ్యులకు చదివి, వినిపించుచు, ఇట్టి కృషికిని, నిట్టి యభివృద్ధికిని, నిట్టి యమూల్య సేవకును కారణభూతులగు శ్రీ డాక్టరు తేతలి సత్యనారా యణమూర్తి పంతులుగారికి, సంఘమువారితర పున, తమకృతజ్ఞతావందనముల నర్పించిరి.

ఇతరోపన్యాసములు:—పిమ్మట శ్రీయుత మందలపర్తి ఉపేంద్రుడు బి.ఏ. (ఆనర్సు), భూపతి రాజు తిరుపతిరాజు, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య, ముదిగంటి జగ్గన్నశాస్త్రి, అయ్యంకి వేంకటరమ ణయ్యపంతులు, వితాల వీరభద్రరావుగార్లు 'గ్రంథాలయములు ప్రజలకు చేయుచున్న సేవ, గ్రంథముల మంచిచెడ్డలు' అను విషయములను గురించి ఉత్తేజకరములగు నుపన్యాసముల నిచ్చిరి.

అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము:- చివరకు అధ్యక్షులు లేచి, ఈతాలూకాగ్రంథాలయ సంఘమువారు చేయుచున్న గ్రంథాలయప్రచారమును నిరుపమాన సేవను చాల ప్రశంసించుచు, నిందుకుముఖ్యులగు శ్రీయుత శాస్త్రిరు సత్యనారాయణగారిని, మిగుల గొనియాడి, పాశ్చాత్యదేశములు-వాని పరిణామమును గూర్చియు గ్రంథాలయములు ప్రజలకు ఉపకరింపదగినపద్ధతులను గూర్చియు గంభీరోపన్యాసమిచ్చిరి

1. తీర్మానములు:- రాబోవు సంవత్సరమునకు తాలూకాగ్రంథాలయసంఘమున కీక్రింది వారు అధికారవర్గముగ నెన్నుకొనబడిరి:— శ్రీయుతులు తల్లాప్రగడ భీమేశ్వరరావు బి. ఎ.గారధ్యక్షులు; శ్రీయుత దద్దనాల లక్ష్మీసత్యనారాయణయ్యగారుపాధ్యక్షులు; శ్రీయుత శాస్త్రిరు తేతలి సత్యనారాయణమూర్తిగారు ప్రధానకార్యదర్శులు; శ్రీయుత భట్లా సుబ్బారావుగారు సంయుక్తకార్యదర్శులు.

2. గ్రంథాలయోద్యమమునందు విశేషకృషి చేసిన శ్రీయుతులు, భమిడిపాటి చినయజ్ఞనారాయణశర్మ, ప్రూటుకూరి వెంకట సుబ్బరాయశ్రేష్ఠిగార్ల అకాలమరణములకు ఈసభవారు చింతిల్లుచు, వారియాత్మలకు శాంతి చేకూరుగాకయని కోరుచున్నారు.

3. 17-11-33 మొదలు 31-3-35వరకు జరిగిన కృషినిగురించి కార్యదర్శి, శ్రీయుత లక్ష్మీసత్యనారాయణయ్యగారిచే చదువబడిన - నివేదికను, జమఖర్చులును ఆమోదించుచు, వారికి ఈసభవారు వందనము లర్పించుచున్నారు.

4 ప్రస్తుతము నిర్వహింపబడుచున్న (ఈ తాలూకాలో) 51 గ్రంథాలయములును, ఆయా గ్రామములందలి పంచాయితీబోర్డులును, సహకారసంఘములును, గ్రామస్థులును విరివిగా విరాళముల నొసగవలసినదిగ నీసభవారు కోరుచున్నారు.

5. జిల్లాబోర్డువారిచే వ్యవహరింపబడుచున్న మూడుగ్రంథాలయములకుగాక తక్కిన48గ్రంథాలయములకు గ్రంథాలయము 1 కి సాలునకు 50 రుల చొ॥ విరాళము నొసగవలసినదని జిల్లాబోర్డువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

6. ప్రతిసంవత్సరము గవర్నమెంటువారు గ్రంథాలయములనిమిత్తము శాంక్షనుచేయుచున్న సొమ్మునుండి నాగ్రామగ్రంథాలయములకేమియు వచ్చుటలేదు. సదరు విరాళపుసొమ్మును, హెచ్చుగా శాంక్షనుచేయుటకును, అందునుండి ప్రతిగ్రంథాలయమునకు అధమము 50 రూపాయలయినను ముట్టునట్లు ఏర్పాటుచేయుటకును ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

7. జిల్లాయందంతటను గ్రంథాలయోద్యమము ప్రచారముచేయుటకు జిల్లాగ్రంథాలయోద్యోగి నొకనిని నియమించవలయునని ఈసభవారు జిల్లాబోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

8. పంచాయితీ ద్రవ్యమును వార్తాపత్రికలకు వినియోగించరాదని లోకలుబోర్డుయినస్పెక్టరుగారు జారీచేసిన 85 ఉత్తరువును రద్దుచేయించవలసినదిగా వారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

9. 1860 సం॥ము 21 చట్టము ప్రకారము గ్రంథాలయములను రిజిష్టరు చేయించుటకు చెల్లించవలసిన 50 రు॥లను, రు 5-0-0 లకు తగ్గించవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారిని కోరడమయినది.

10. ప్రతిగ్రంథాలయమును క్రొత్తపుస్తకములు తెప్పించుటకుముందు పుస్తకముల జాబితాను జిల్లావిద్యాశాఖాధికారి అనుమతికి

పంపుపద్ధతివలన, గ్రంథాలయ నిర్వాహకుల కెంతయు నిబ్బంది గలుగుచున్నదిగాన ఈపద్ధతి తొలగించుటకును, ప్రతిగ్రంథాలయమునకును నిషేధింపబడినగ్రంథములజాబితానొకటిపంపుచు అవి మినహాయించి తక్కిన పుస్తకములన్నియు తెప్పించుట కనుమతి యియ్యగలందులకును, జిల్లావిద్యాశాఖాధికారిని కోరడమయినది.

11. ఆంధ్రదేశగ్రంథాలయసంఘము రిజిష్టరీ అయినది గనుక ఆంధ్రదేశగ్రంథాలయసంఘము నందు చేరిన శాఖలను, తాలూకాగ్రంథాలయ సంఘములు, అందు చేరిన గ్రామ గ్రంథాలయ ములను రిజష్టర్డుసంఘములుగ పరిగణించ వలసినదిగా, ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

12. తాడేపల్లిగూడెంతాలూకాగ్రంథాలయ సంఘమును, ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయమునకు శాఖగా చేర్చుటకు తీర్మానించడమయినది.

13. తాలూకాగ్రంథాలయసంఘమువారిచే సిఫార్సుచేయబడిన గ్రంథాలయముల కన్నిటికిని, సాలునకు రు 18-0-0 చొ॥న చందాకు ఆంధ్ర దైనికపత్రిక నిప్పించవలసినదిగా ఆంధ్రపత్రికా ఆఫీసువారిని కోరడమయినది.

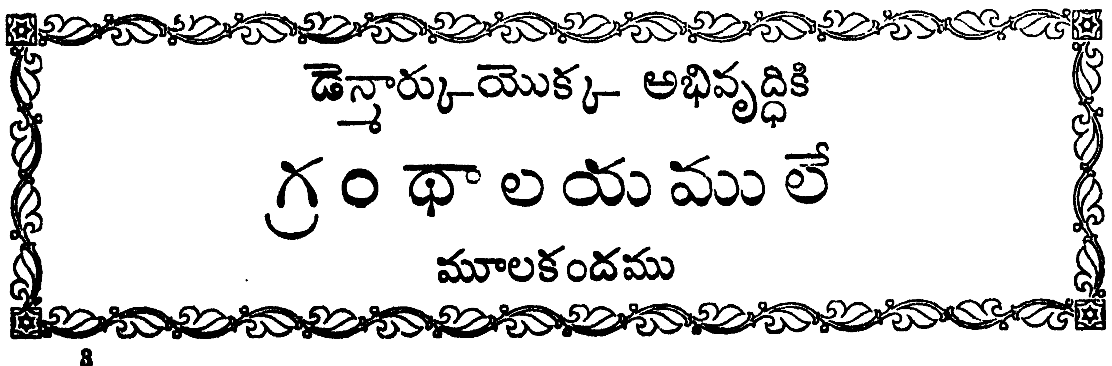
14. గ్రంథాలయసేవకు లందరును, రాయల సీమసాహాయ్యార్థము ధాన్యము, గడ్డి, ధనము, వసూలుచేసి, కఱవునివారణసంఘమునకు పంప వలసినదిగా కోరడమైనది.

15. ఆంధ్రరాష్ట్రమును వెంటనే మదరాసు రాజధానినుండి విభజించుటకును, జయపురము బరంపురము, జలంత్ర, పర్లాకిమిడి మున్నగు ఆంధ్రప్రాబల్యప్రదేశములను ఒరిస్సాలో గలుపుట చాల అన్యాయమనియు, ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ఉత్తరసరిహద్దు లోగడ అంగీకరింపబడిన ఋషికుల్యానదియే న్యాయమనియు, ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు. మరియు దక్షిణమున మదరాసునగరమును, పశ్చిమమున బళ్లారిజిల్లా అంతయు, ఆంధ్రరాష్ట్రములోని భాగములే యనియు నీ సభవారు తీర్మానించు చున్నారు.

16. రాబోవుసంవత్సరము మూడవతాలూకా గ్రంథాలయమహాసభను 1936 సం॥రము ఏప్రిల్ నెలలో బొమ్మిడిగ్రామములో జరుపుటకు తీర్మానించడమయినది.

షరా:— ఇందు 8వ తీర్మానములోని 85 సర్క్యులరులో ప్రకారము, పంచాయతీద్రవ్యము నుండి వార్తాపత్రికకు, ఖర్చుపెట్టువిషయములో లోకలుబోర్డ్ అక్ట్ 112 ను బట్టి గవర్నమెంటు అనుమతి అవసరములేదని ప్రకటించిరి.

తాడేపల్లిగూడెం, 30—10—35.	తే. సత్యనారాయణమూర్తి, తాలూకాగ్రం॥ సంఘకార్యదర్శి.

గుంటూరు మండల గ్రంథాలయ సంఘము

నూతనకార్యనిర్వాహకవర్గపు యెన్నికలు.

ది 17-8-35వ తేదీ శనివారము మధ్యాహ్నము 1 గంటకు తెనాలిపట్టణమున కాంగ్రెసు భవనమునందు శ్రీయుత, శరణు రామస్వామి చౌదరిగారి అధ్యక్షతను సమావేశమైన గుంటూరు మండల గ్రంథాలయ సంఘ సాధారణ సభయందు దిగువ తీర్మానములు గావింపబడినవి.

౧ సానుభూతితీర్మానము.

ఈమండల గ్రంథాలయ సంఘమునకు అధ్యక్షులుగా నుండి దీనియభివృద్ధికి మిక్కిలి తోడ్పడినట్టియు, వేటపాలెములోని శ్రీసారస్వత నికేతన ప్రతిష్ఠాపకులై దానికి ఇరువదివేల రూపాయల విలువగల ఆస్తి నిచ్చి శాశ్వతముగా నుండుటకు భవనము నొసంగి వృద్ధిలోనికి తెచ్చినట్టి గ్రంథాలయసేవకులు, శ్రీ. ఊ. వెం. శ్రేష్ఠిగారి అకాలమరణమునకీసంఘము వారు చింతిల్లుచు, వారిఆత్మశాంతికి భగవంతుని ప్రార్థించుచు, వారికుటుంబమునకు సానుభూతి నంద జేయుచున్నారు.

౨. కార్యనిర్వాహకవర్గము.

ఈసంవత్సరము (1935-36) నకు ఈక్రింది వారిని కార్యనిర్వాహక వర్గముగా నెన్నుకొనడమైనది.

శరణు రామస్వామి చౌదరిగారు (అధ్యక్షులు); ఊట్లకూరు జయరామదాసుగారు; కస్తూరి కుటుంబరావుగారు (ఉపాధ్యక్షులు); పాతూరి నాగభూషణంగారు (కార్యదర్శులు); అడుసుమిల్లి శ్రీనివాసరావుగారు, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు (సహాయకార్యదర్శులు); వెన్నం కోటయ్యగారు, పి. వాలెంకయ్యగారు, యెండూరి నాగయ్య చౌదరిగారు, పాటిబండ్ల రంగనాయకులుగారు, మేకా కోటిరెడ్డిగారు, మండలపర్తి ఉపేంద్రశర్మగారు, జి. జాషువకవిగారు, తిరునగరి వెంకట నరసనూరిగారు.

౩. కార్యాలయముమార్పు.

వేటపాలెమునుండి కార్యాలయమును కార్యదర్శినివాసస్థలమగు పెదపాలెము (పేరకలపూడి పోస్టు- తెనాలి తాలూకా) కు మార్చుచు నిబంధనలలో అవసరమగు మరికొన్ని మార్పులు గావింపబడెను.

పెదపాలెము, 18—8—35.	}	పా. నాగభూషణం, కార్యదర్శి.

షరా:—ఇకముందునుండి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపగోరువారు "కార్యదర్శి - గుంటూరుమండల గ్రంథాలయ సంఘము, సేవాశ్రమము, పెదపాలెము (via) దుగ్గిరాల" అను చిరునామాకు వ్రాయ ప్రార్థితులు.

గ్రంథాలయోద్యమమే

దేశమునకు

మోక్షము నిచ్చునది

భారతదేశ విద్యాహీనత

మల్లెల శ్రీరామమూర్తి,
సహాయకార్యదర్శి, ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘము, బెజవాడ.

సమస్తవిద్యలతో తులతూగి ప్రపంచానికి ఆదర్శప్రాయమై అఖండఖ్యాతి వహించిన భారత వర్షం నిఖిల ప్రపంచంలో ఈనాడు ముఖ్యంగా విద్యావిషయంలో వెనుకబడి వుండడమేకాదు; అధోలోకంలో వుంది. స్వతంత్రత గలిగిన పాశ్చాత్యదేశాల్లో 100కి 90 మంది చదువుకున్నవాళ్లుంటే పరాధీనతలోవున్న కారణంవల్ల భరతభూమిలో విద్యవచ్చినవాళ్ళు 100 కి 10 మంది బొటాబొటిగావుండడంవల్లనే మనదేశంలో విద్యాప్రచారం ఎంతఅధమస్థితిలో వుందో సులభంగా గ్రహించవచ్చును. దాదాపు 150 సంవత్సరాల బ్రిటిష్ పరిపాలనలో కలిగిన ఫలితం యిలావుంది విద్యావిషయంలో!

పాశ్చాత్య దేశ ప్రభుత్వాలు బాలురకు నిర్బంధంగా విద్యనేర్పించడానికి ప్రభుత్వం బొక్కసం నుంచి విరివిగా ధనంవెచ్చించి విద్యాబోధ చేస్తున్నాయి. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి లోబడి వున్న భారతదేశంలో ప్రజానెత్తిన పన్నులు రుద్దుటయేగాని విద్యావిషయంలో పుష్కలంగా ధనంవెచ్చించకపోవడంవల్లనూ నిర్బంధంగా విద్యాప్రచారం చేయటానికి ప్రభుత్వం పూనుకోకపోవడంవల్లనూ, విద్యావిషయంలో భారత ప్రజలు చాలా వెనకబడియున్నారు. విద్యావంతులంటే అందరూ పండితులు పట్టభద్రులు కానక్కరలేదు. రాష్ట్ర (మాతృ) భాషలోనైనా ప్రాథమికవిద్య వరకైనా మనిషిఅనేవాడు చదివి వుండడం చాలా అవసరమని అందరంగీకరిస్తారు. ప్రభుత్వంకూడా మాటల్లో అంగీకరిస్తుంది, కాని క్రియలో శూన్యం—

విద్యాప్రచారం మాటలతో జరిగేదికాదు. ధనం వెచ్చించితేనేగాని విద్యాప్రచారం సాగదు. మన దేశంలో యిప్పుడు ఆంగ్లవిద్య చదువుకోవాలంటే ధనవంతులకే అవకాశంగాని బీదలకు అవకాశం లేదు. ఆకారణంవల్ల ఆంగ్లవిద్య బీదలు చదువుకునే సావకాశం పోయింది. ఇప్పుడాంగ్ల భాష చదవాలనే మోజు, ఆశలు, కూడా అణగిపోయినవి. ఇక దేశభాషలలోనైనా ఉపరక చదువుచెప్పే పాఠశాలలు బహు తక్కువ. అసలు మన ప్రభుత్వానికి, ప్రభుత్వాధికారులకు విద్యాభివృద్ధి కావడం యిష్టం లేకపోవడంవల్లనే విద్యావిషయంలో ధనంవద్ద తొంటిచేయి చూపిస్తున్నారు. ఇప్పుడు భారతదేశంలో చదువుకొన్న నూటికి పదిమంది అయినా విశేషంగా పట్టణాల్లో వున్నారు గాని పల్లెల్లో లేరు. కాబట్టి పల్లెటూళ్లల్లో విద్యాశూన్యత మెండైనది. నిరక్షరకుక్షులతో నేటిపల్లెలు తాండవమాడుతున్నాయి. విద్యావిహీనతవల్లనే పల్లెలు నేడు ఆరోగ్యాది సమస్త విషయాల్లో వెనకబడి కృశించిపోతున్నాయి.

విద్యాశూన్యులైన ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యమనే విషయం బోధకావడమే చాలా కష్టం. విద్య ఏమాత్రమైనా వచ్చివుంటేనేగాని కొంత ప్రపంచ జ్ఞానంకలిగి వర్తించడానికి సావకాశంలేదు. ప్రాథమిక విద్య వరకైనా బాలురకు నిర్బంధంగా ప్రభుత్వం చెప్పించటానికి పూనుకుంటే, తర్వాత కొంతవరకు స్వయంకృషిమీద విద్యాభివృద్ధి చేసుకోవడానికి ఈకాలంలో సావకాశంవుంది. కొంచెం భాషాజ్ఞానం కలవారికి నేడు వార్తా

పత్రికలవల్ల చాలా భాషాభివృద్ధి కలుగుతోంది. మాతృభాషలో వార్తాపత్రిక లభివృద్ధి అయినతర్వాతనే మనదేశంలో విద్యాప్రచారంకొంత జరగటానికి మంచి అవకాశం ఏర్పడి జరిగి జరుగుతోంది. ప్రాథమికవిద్యవరకు నేర్చుకున్నవారికి భాషాభివృద్ధి చేసుకోవడానికి, దేశవిషయాలు అర్థంకావడానికి, మూడు ఆధారాలు నేడు ఏర్పడ్డాయి.

౧. వార్తాపత్రికలు, ౨. ఉపన్యాసములు, 3. గ్రంథాలయములు.

ప్రాథమిక విద్యాజ్ఞానంగలవారు వార్తాపత్రికలవల్ల భాషాభివృద్ధి చేసుకోవచ్చు. ప్రముఖులైన పండితుల, శాస్త్రవేత్తల, ఉపన్యాసముల వల్ల వివిధదేశ విషయాలు గ్రహించవచ్చు. తర్వాత వివిధగ్రంథాలుండే గ్రంథాలయం వల్ల మరింత భాషాభివృద్ధిచేసుకొని దేశకాలముల చరిత్ర విజ్ఞానం సంపాదించవచ్చును. గ్రంథాలయములు కల్పతరువువంటివి. ఏవిషయంలో అభిలాషగలవారు ఆసంబంధమైన గ్రంథాలుచదివి వారి విజ్ఞానాన్ని సర్వతోముఖంగా ఇనుమడింపచేసుకోవచ్చును. విద్యార్థులకు గ్రంథాలయాలవల్ల కలిగేలాభముగణింపరానిది. కొంతభాషాజ్ఞానంకలవారికే గ్రంథాలయాలవల్ల, పత్రికలవల్ల లాభంవుందిగాని నిరక్షరులకు ప్రయోజనం లేదు. కాబట్టిముఖ్యంగా ప్రభుత్వం విద్యావిషయంలో ఆదాయ వ్యయపట్టికలో ధనం హెచ్చుఖర్చుపెట్టడానికి పూనుకొని, నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యావిధానాన్ని చట్టరూపకంగా పెట్టి ఖండితంగా అమలుజరపాలి. అందుకు ప్రజాప్రతినిధులైన శాశనసభ్యులందరూ తీవ్రమైన కృషిచేయాలి. ప్రభుత్వానికి దేశానికి ఆధారభూతమైన పల్లెటూళ్లలో విద్యాభివృద్ధి కావటానికి ప్రభుత్వంపూనికపట్టాలి. ప్రజలు నాయకులు ఆందోళన చేయాలి. నేడనేకమంది ఆంగ్లపట్టభద్రులు నిరుద్యోగులై బస్తీలలో ఊరక కాలక్షేపము చేయుచున్నారు. అట్టివారందరు పల్లెలకువెళ్లి విద్యాప్రచారం, పత్రికాప్రచారం, గ్రంథాలయోద్యమప్రచారం, చేస్తే బహుత్వరితకాలంలో పల్లెలలో విద్యాభివృద్ధి కాగలదు. తద్వారా ఆరోగ్యాది సమస్తవిషయములలో పల్లెటూళ్లు బాగుపడును. భారతదేశం ఏనాటికైనా స్వాతంత్ర్యం పొందాలంటే పల్లెలు సర్వవిధాల ముందు బాగుపడాలి. పల్లెలు బాగుపడాలంటే నిర్బంధప్రాథమిక విద్యావిధానంచట్టరూపకంలోపెట్టి ప్రచండంగా అమలు జరిపితేనే గాని వీలులేదు. ఇందుకునాయకులు, పత్రికలు, సక్రమమైన ప్రచారంచేసి ప్రభుత్వదృష్టిని మార్చాలి.

తమస్వంతరాజ్యాలలో ప్రజలకు నిర్బంధంగా విద్యనేర్పుతున్న బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వం తమచేతిక్రింద వున్న భారతదేశప్రజల్ని విద్యావంతులుగా చేయడం ముఖ్యమని గ్రహించి వివేకంతో నడవాలి. ప్రజల్ని విద్యావంతులుగా చేయాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

గ్రంథపరిచయము

ఆదర్శ సుఖజీవనము.

వెల : రూపాయి.

ఇయ్యది ఆంగ్లమున An Ideal Happy Life అని ఖుషీరామ్‌గారిచే వ్రాయబడి ఆంధ్ర విద్వల్లోకమునకు చిరపరిచితులగు కూచి నరసింహముగారిచే నాంధ్రీకరింపబడినది.

"పశుప్రాయుడు మొదలుకొని పరమహంసునివరకు నందు నందఱును సుఖావాప్తియు దుఃఖనివృత్తియునే కోరుకొనుదు రనుట లోకవిదితము. అట్టి వాంఛ సిద్ధించుటకు సాధనభూతములైన విషయము లనేకములు సయుక్తికముగా సప్రమాణముగా అనుభవజ్ఞుడైన ఖుషీరామ్‌గారీగ్రంథములో చర్చించినారు. తన యుపదేశములకు పోషకముగా చక్కని చిన్నచిన్న చారిత్రకథలును మహనీయుల సూక్తులును అచ్చటచ్చట ఎత్తివ్రాసినారు.

"అన్ని దేశముల స్త్రీపురుషులకు, అన్ని మతములవారికి, అన్ని వర్ణములవారికి, అన్ని వయసులవారికి సరిపడి, సమాదరణీయములైన సత్యములు బోధించుట యీగ్రంథముయొక్క విశిష్టలక్షణము" అని ఖుషీరామ్‌గారి గ్రంథమును గూర్చి నరసింహముగారు విజ్ఞాపనమున వ్రాసినారు. ఆయభిప్రాయము గ్రంథముయొక్క ప్రతిపుటయందును ప్రత్యక్ష మగుచున్నదనుటకంటె వేఱభిప్రాయ మీయ నవసరములేదు.

కల్లోలయుతమై నానాకష్టముల కాకరమైయుండు నేటి నవనాగరక ప్రపంచమందు నిట్టి గ్రంథముయొక్క యావశ్యకత యెంతయునున్నది. మనయాంధ్రభాషలో నిట్టి గ్రంథముల సంఖ్య వేళ్లమీద లెక్కింపవచ్చును.

ఈగ్రంథము 'ఆరోగ్యము; విద్య, గ్రంథపఠనము; సంఘజీవనము; పని; ధనము; మనోనిగ్రహము; స్వస్వరూపజ్ఞానము; బ్రహ్మసాక్షాత్కారము; చేసిమఱచిచింతింపకుము' అను తొమ్మిది యధ్యాయములు గలిగి 162 పేజీలు గలిగి బైండు చేయబడియున్నది.

వివేకానందోపన్యాసములు, తదితరోద్గ్రంథములు తెనిగించి, యాంధ్ర విద్వల్లోకమున చిరకాలము క్రిందటనే పేరుగడించుకొనిన యనువాదకుని యనువాద వైఖరినిగూర్చిపొగడుట యప్రస్తుతము. శైలి కడుంగడుసులభమై, సుబోధమై, బాలురుగూడ నర్థము జేసికొనుట కనువగునటుల జాను తెనుగున వ్రాయబడినది.

గ్రంథములు వలసినవారు ఈక్రిందివిలాసమునుండి తెప్పించుకొనవచ్చును.

ముద్దా విశ్వనాధంగారు, మేలుపాక, యలమంచలిపోష్టు, విశాఖపట్నంజిల్లా.

రష్యాదేశములో
50,000 సంచార గ్రంథాలయములు కలవు.

ఏలూరు, హిందూ యువజనసంఘము.

Youngmen's Hindu Association, Ellore.

ఈ గ్రంథాలయము 1904 సం॥ రము స్థాపించబడెను. 1918 సం॥ రము॥ సంఘము రిజిష్టరు అయినది. 1928 సం॥ రము మ॥ రా॥ శ్రీ రా॥ బ॥ మోతే గంగరాజు జమీందారుగారి ద్రవ్యసహాయమున నూతన దివ్యభవనము (రు 50,000 లు వెచ్చింపబడి) నిర్మింపబడినది. ఇందు దిన, వార, పక్ష, మాసపత్రికలు, ఆంగ్ల, ఆంధ్రభాషలయందు వచ్చుచున్నవి. ఆంగ్ల, ఆంధ్ర, సంస్కృత గ్రంథములు సుమారు 13 వేలవరకు గలవు. మ్యాజిక్ లాంతరు, వ్యాసరచన, పోటీపరీక్షలు, విషయనిర్ధారణ సభలు, వక్తృత్వపోటీపరీక్షలు ప్రతిసంవత్సరము జరుపుచు అందుత్తీర్ణులకు బహుమతులొసంగబడుచున్నవి. ఇంకను గ్రంథములు, పత్రికలు, తెప్పించవలసి యున్నది. ఎలక్ట్రిసిటి, రేడియో అవసరము. ప్రతి సంవత్సరము ఆదాయమునకు మించిన వ్యయమగుచున్నది. కాన ఎల్లరు శక్తికొలది సహాయపడుడు. ధర్మములకు రశీదులను శాశ్వత ధర్మములకు రశీదులతో పాటుపట్టాలను, 5 గురు శాశ్వతధర్మకర్తల (రు 500 దాతలు) సంతకములతో నిచ్చెదరు. క్యాటలాగులు అచ్చువేయబడెను. బజారులో బ్రాంచి లైబ్రరీ కూడ కలదు. ఇతర వివరములకు—

రావుబహద్దరు, మోతే గంగరాజు జమీందారుగారు, (ధర్మకర్తృసభాధ్యక్షులు)
మద్దుల వెంకట చినరాజు శ్రేష్ఠిగారు, (ధర్మకర్తృసభాగౌరవకార్యదర్శి)

దివ్యజ్ఞానదీపిక.

వసంతా యింస్టిట్యూటు అడయారు వారిచే ప్రకటింపబడు మాసపత్రిక. వ్యక్తి అభివృద్ధికిని, సంఘాభివృద్ధికిని తోడ్పడు ఆర్థిక, మత, విద్యాసాంఘికాది విషయములు, ఇహపరవిషయములను బోధించు అందఱకు తెలియువిధమున వ్యాసములు, కథలు, వృత్తాంతములు, పద్యములు ప్రకటించును. సంవత్సరమునకు చందా రు. 1. మాత్రమే.

కావలసినవారు. 1 మేనేజరు, దివ్యజ్ఞానదీపిక ఆఫీసు.

వసంతా ఇన్‌స్టిట్యూటు అడయారు— లేక

పి వి. కామేశ్వరరావుగారు. ఎం.ఎ., బి.ఎల్., ఏలూరు.

వైష్ణవపత్రిక.

ఇందు విశిష్టాద్వైత మతసిద్ధాంతములును, శ్రీవైష్ణవ ధర్మములను పూర్వాచార్యుల దివ్యచారిత్రములును, వారి ప్రబంధములకు ఆంధ్ర భాషాంతరీకరణములు ప్రతిపద టీకాతాత్పర్యములును, శ్రీవైష్ణవసంఘమునకు సంబంధించిన కాన్ఫరెన్సులు, సభలు, ఆర్మానములు, మొదలగు ననేకోపయుక్తవిషయములు ప్రకటింపబడును.

సంవత్సరచందా 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులుకాక.

శ్రీవైష్ణవ పత్రికా కార్యాలయము.

పెంటపాడు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

ప్రకటన

ఆంధ్రహోమియోపతిక్ జర్నల్, పిఠాపురం.

(స్థాపితం— 1934)

వైద్యము, ఆరోగ్యము, ఆహారము, రోగికుపచారము, శిశుసంరక్షణ మొదలగు అనేక విషయములును, అనుభవజ్ఞులచే ఇంగ్లీషుభాషలో వ్రాయబడిన గ్రంథములనుండియు, మాసపత్రికలనుండియు గ్రహించియిందు ప్రచురింపబడును. అమూల్యమైన యిట్టి పత్రిక ప్రతియింట నుండదగినది. వైద్యులకు, వైద్యేతరులకు ఉపకరింపగలదు.

సం॥ చందా రు 2/లు ముందుగా పంపవలెను.

డా. మల్యాల శ్రీ మాధవరావు, బి.ఎ., ఎడిటర్.

పట్టుశాలి.

పట్టుశాలిసంఘాభివృద్ధికై ప్రకటింపబడు జాతీయ మాసపత్రిక. సంవత్సర చందా రు 1-8-0

బొంతలకోడూరు, చికాకోల్.

Gosamrakshanasamithi, Ellore.

గోసంరక్షణసమితి, ఏలూరు,

ఈ సమితియందు దిక్కులేని గోవులు రక్షింపబడును. పాలు ఉన్న యెడల చంటి బిడ్డలకు దైవపూజలకు, బీదలకు ఉచితముగ నిచ్చెదరు. కచ్చుగడ్డి నిమిత్తము బీడుభూమి కావలసియున్నది. మంచిస్థితిలోనికి వచ్చిన గోవులను గృహస్థులకు అమ్మెదరు. గోశాలనిమిత్తము స్థిరమైన స్థలము అవసరము. ధర్మములకు రశీదులు శాశ్వతనిధి ధర్మములకు రశీదులతోసహా అయిదుగురకు తక్కువగాని శాశ్వత ధర్మకర్తలు [రు 500 దాతలు] సంతకములతో పట్టాల నిచ్చెదరు. అభిమానులెల్లరు శక్తికొలది శాశ్వతనిధిధర్మము లేకాక వార్షిక మామూళ్లును, నెల చందాలుగను, పరిగడ్డి, తవుడు, విరాళములుగను సహాయపడి యీ సమితియభివృద్ధికి తోడ్పడ గోరుచున్నాము.

గోసంరక్షణసమితి ప్రచురణములకు, రూల్సుబుక్కులకు, రిపోర్టులు మున్నగువానికి:—

5—1—1935. { రా॥ బ॥ మోతే గంగరాజు జమీందారుగారు, (ప్రెసిడెంటు, ట్రస్టి.)
ముద్దుల వెంకట చినరాజు శ్రేష్ఠిగారు, (వైస్ ప్రెసిడెంటు, ట్రస్టి.)

కవికొండల వెంకటరావు బి.ఏ.,బి.ఎల్ గారి

గ్రంథములు - తగ్గింపుధరలు.

1. మాతృదేశసంకీర్తనము	0-0-6	6. కలరుతము	0-0-6
2. జనపదములు	0-0-6	7. కోనేరు	0-1-0
3. కుమారకంఠము	0-0-6	8. పొట్టికత	0-4-0
4. నదువులదూత	0-0-6	9. ఆత్మవ్యక్తి	0-4-0
5. చిట్టికెత	0-0-6	10. త్రయి	0-8-0
		11. ఆగడపలు	0-4-0
		12. జంటలు	0-8-0

ఇవిఅన్నియు రెండురూపాయలకే ఇయ్యబడును.

వలయువారు గ్రంథకర్తగారి పేర

ఇన్నిసుపేట, రాజమండ్రికి వ్రాయవలెను.

ప్రతి గ్రంథాలయంలోనూ ఉండదగిన

పుస్తకాలు.

ప్రభవ	
ఉత్సాహపూరితమైన ఖండకావ్యాలు	0-8-0
నందకుమారవధ	
జాతీయభావప్రేరకమయినచరిత్ర	0-8-0
ఉత్కలపతనము	
ఉద్రేకకరమయిన ఉన్నతాశయాలుగల నాటకం	0-12-0
మాతృపూజ	
ప్రసిద్ధకవికుమారుల జాతీయగానం	0-4-0
వైశాఖ	
పాటలేని ప్రసిద్ధరచనలు	1-0-0

కవితాసమితి : విశాఖపట్నం

అయ్యా,

నాచే రచియింపఁబడిన పుస్తకములలో 'శ్రీబమ్మెరపోతనామాత్యుఁడు' అనునది 1926 సంవత్సరమున మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారి బి.ఏ. పరీక్షకును, 1937 సంవత్సరపు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారి బి.ఏ. ఆనర్సుపరీక్షకు నేర్పాటుకాఁబడిన గ్రంథములలో నొకటియైయున్నది. 'పుణ్యక్షేత్రములు' అను పుస్తకము దేశయాత్రఁ జేయువారికి మిక్కిలి యుపయోగకారిగ నున్నది. 'అమెరికావర్తకచరిత్ర' వలన అమెరికావా రెటుల అత్యున్నతస్థితికి రాఁగలిగిరో తెలియఁగలదు. ప్రతిగ్రంథాలయమునందు పైపుస్తకము లుంచఁదగినవైయున్నవి.

శ్రీబమ్మెరపోతనామాత్యుఁడు 1-0-0, పుణ్యక్షేత్రములు 0-4-0, అమెరికావర్తకచరిత్ర 0-4-0.

పైపుస్తకములు గ్రంథాలయములకు 1-4-0 లకు ఇయ్యఁబడును.

కావలసినవారు:—

శ్రీయుత అయ్యంకి వేంకటరమణయ్యపంతులుగారికి బెజవాడకు వ్రాయవలెను.

కొలదిప్రతులుమాత్రమే కలవు.

పెద్దిభొట్ల వీరయ్య, బి. ఏ., బి. ఎల్., బెజవాడ.

అపూర్వతరుణము.

అమూల్యగ్రంథములు! ఉచితము!!

భరతదేశవిషయములు	0- 4-0
తిలకుమహాశయుని జీవితచరిత్ర	1- 0-0
శ్రీమద్రామాయణసారము	0- 6-0
భారతయోధులు	0- 6-0
జడకుచ్చులు	0- 8-0
వేదకాలనిర్ణయము ఫుల్ కాలికో బైండు	0-12-0
గణకతరంగిణి (సిద్ధాంతులచరిత్ర)	0- 8-0

గ్రంథాలయ సర్వస్వమునకు చందాదారులుగా చేరువారికి మాత్రము

రు3-0-0లు ఖరీదుగల పుస్తకములు ఉచితముగా పంపబడును. పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

For copies apply to:—

A. G. Press, Bezwada.

ప్రకృతి

ఆరోగ్య సచిత్ర మాసపత్రిక.

ఆరోగ్యనియమములను - మందు, శస్త్రములతో నిమిత్తములేని స్వాభావిక చికిత్సా విధానములను, స్వాభావిక జీవనమును బోధించును. సంవత్సరచందా రు 3—0—0

మేనేజరు:

ప్రకృతి కార్యాలయట్రస్టు, బెజవాడ.

"విజయ" సచిత్రమాస పత్రిక.

సం॥ చందా రూ1. విడిసంచిక 0-1-6.

హాస్యరసోపేతము విజ్ఞాన సర్వస్వము. ఒకచరిత్ర - ఒకరసము - ఒకచరిత్రము ఒకపరిశోధన - ప్రకటించినది ప్రకటించకుండా ప్రకటించేది "విజయ" ఒక్కటే. సంచికంతయు సచిత్రమే. ప్రతివిలేఖరియు సుప్రసిద్ధుడే. మిమ్ములను నవరసతరంగిణిలో ముంచెత్తుతుంది. ఇన్నివిషయములు చర్చించు పత్రిక యింత స్వల్పమూల్యమునకు చిక్కదు.

వివరములకు:—విజయ కార్యాలయము, విజయనగరం.

హిందూసుందరి

ఇది కాకినాడ విద్యార్థినీ సమాజము (రిజిష్టర్డు) తరఫున ప్రతినెల వెలువడు మాసపత్రిక. దేశమందు— ముఖ్యముగా విద్యావిషయములో నితరదేశములకంటె మిక్కిలి వెనుకబడియున్న మహిళామణులకు విద్య ప్రబోధింపజేయుటయే యీపత్రికయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ఇది 29 సం॥నుండి ఆంధ్రమండలమందేగాక రాష్ట్రేతరాంధ్రులకును విశేష ప్రచార మొనర్చుచున్నది. విద్యాసంస్థలను గూర్చిన వ్యాసములు, మనోరంజకములగు వివిధ పద్యగద్యవ్యాసములు, చక్కని కథలు భక్తి, నీతి, సత్ప్రవర్తనాది సదభ్యాసములు ప్రబోధించు విషయములు, ముఖ్యముగ స్త్రీలకు, బాలికలకు నిత్యోపయోగకరములగు పాకశాస్త్రము, ఇతర కళలు నేర్పుపాఠములు, నాటకములు, మహాత్ముల చరిత్రలు, మున్నగు ననేకవిషయములు ప్రచురింపబడుచుండును. సం॥ చందా రు 2 మాత్రము.

కలయువారు: మేనేజరు, హిందూసుందరి, కాకినాడ.

ఉదయిని సాహిత్యపత్రిక.

సం॥చందా రూ 4.

సంపాదకుడు:

కొంపెల్ల జనార్దనరావు.

'ఉదయిని' లో చక్కని కావ్యాలు, కథలు, నాటకాలు, హాస్యాలు, విమర్శవ్యాసాలు—అందమైనవీ, ఉత్కృష్టమైనవీ రచనలు ప్రకటితమవుతాయి.

'ఉదయిని'వంటి పత్రిక తెలుగులో మరొకటి లేదన్నారు చదువుకొన్న రసజ్ఞులు.

కార్యాలయం:15 ఆదియప్ప ముదలివీధి, వేపేరి, మద్రాసు.

గ్రంథాలయ సర్వస్వము.

చందా: ఆంధ్రదేశగ్రంథాలయసంఘసభ్యులకు సభ్యత్వచందాతో రు 3 లు మాత్రమే.
ప్రతినెల 1-వ తేదీన వెలువడును.

వ్యాసములు

గ్రంథాలయ శాస్త్రము-ఆంధ్రవాఙ్మయము-ఆంధ్రాభ్యుదయములను గూర్చిన అనుభవ పూర్వకములైన వ్యాసములు, గ్రంథాలయ సంఘములయొక్క నివేదికలు, వృత్తాంతములు, గ్రంథముల విమర్శనములు ఇందు ప్రకటింపబడును.

పటములు

గ్రంథాలయ భవనములయొక్కయు, గ్రంథాలయ సభలయొక్కయు, గ్రంథాలయ సేవకులయొక్కయు, పటములను, ఆంధ్రాభ్యుదయ బోధకములగునట్టి పటములను ఇందు ముద్రింపబడును.

గమనింపుడు

ఈ పత్రిక ప్రతినెల 1-వ తేదీన వెలువడును. కావున వ్యాసములను పంపువారు ఏనెల పత్రికయందు ప్రకటింపవలెనో దానికి వెనుకటినెల 15-వ తేదీకి పూర్వమే పంపవలయును. పటములను వెనుకటినెల 1-వ తేదీకి పూర్వమే పంపవలయును.

ప్రకటన రేట్లు

ఒకసారి 1 పుటకు	రు 20-0-0
ఒకసారి $\frac{1}{2}$ పుటకు	రు 12-0-0
ఒకసారి $\frac{1}{4}$ పుటకు	రు 6-0-0

రాజపోషకులు:— శ్రీరాజా వేంకట కుమారమహీపతిసూర్యారావు బహద్దరుగారు,
శ్రీరాజా నాయని వేంకట రంగారావు బహద్దరుగారు, | వెల్లంకొండ రాఘవరావుగారు, అగ్రహారందారు
మద్దుల వేంకట చినరాజు శ్రేష్ఠిగారు, ఏలూరు. | గోపు రామచంద్రరావుగారు, బెజవాడ.

వివరములకు:—గ్రంథాలయసర్వస్వకార్యస్థానము, బెజవాడ.

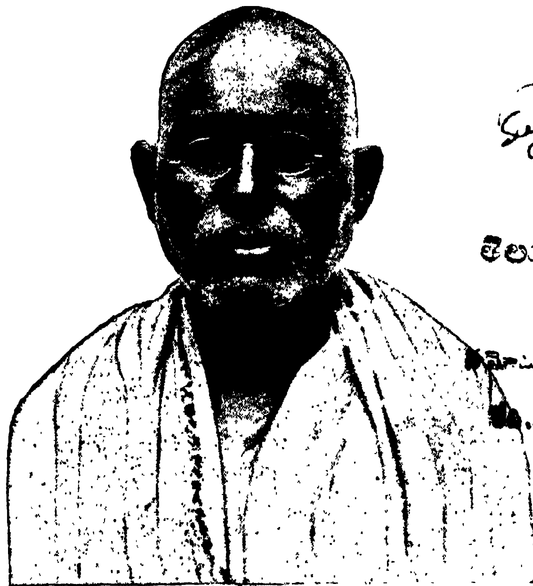
బెజవాడ ఆంధ్రగ్రంథాలయ ముద్రాక్షరశాలయందు కుందా లక్ష్మీనరసయ్యగారిచే ముద్రింపబడినది.

సంపుటము ౯ డిశంబరు 1935 సంచిక ౯

గ్రంథాలయ సర్వస్వము

బెజవాడ ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘ పక్షమున ప్రకటింపబడు సచిత్ర మాసపత్రిక.

సంపాదకుడు : అయ్యంకి వేంకటరమణయ్య

గ్రంథాలయసేవక : **మారేపల్లి రామచంద్ర శాస్త్రిగారి**

షష్టిపూర్తి మహోత్సవ సంచిక

వీరి షష్టిపూర్తి మహోత్సవము 1935 సం. నవంబరు 23, 24, 25, 26, తేదీలయందు విశాఖపట్నమున మహారాజ వైభవోపేతముగా జరిగినది.

వార్షికమూల్యము : సభ్యులకు రు 3—0—0